УДК 338.330.332
Лоза С.П.
канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ІНВЕСТУВАННЯ У ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Повномасштабні військові дії в Україні призвели до значних структурних змін майже в усіх галузях економіки. З суттєвими проблемами зіткнулися не тільки малі та середні підприємства, а й великі корпорації. До основних викликів належать: зниження попиту на товари та послуги; втрата споживачів та порушення каналів збуту; нестача оборотних коштів, пов'язана зі значним обмеженням банківського кредитування; транспортно-логістичні проблеми, викликані нестачею пального, порушенням стандартних шляхів, блокуванням портів; дефіцит робочої сили. Велика доля підприємств у різних сферах має величезні збитки від пошкоджень та руйнувань.

Згідно з оцінкою Світового банку (RDNA3) загальна вартість відбудови та відновлення в Україні на десятиріччя складає 486 мільярдів доларів США. За даними RDNA3 пряма шкода в Україні сягнула майже 152 мільярдів доларів США. Найбільше постраждали: житловий сектор, транспорт, торгівля та промисловість, енергетика і сільське господарство. Територіально найбільша шкода заподіяна в Донецькій, Харківській, Луганській, Запорізькій, Херсонській та Київській областях [1].

Основні напрямки відбудови та відновлення в Україні були окреслені ще влітку 2022 р. у Лугано. З метою залучення іноземних інвесторів розроблено платформу Advantage Ukraine, де інвестори можуть знайти інформацію про перспективні напрямки інвестування та вигоди, які матимуть в результаті фінансування проєктів. В рамках проєкту інвесторів найбільше цікавлять сфери інновацій та новітніх технологій, енергетичний сектор, агропромисловість, інфраструктура, логістика, фінанси, сільське господарство, а також видобуток корисних копалин. Серед країн найбільшу зацікавленість виявляють представники США, Великобританії, Німеччини, Польщі, та Туреччини [2].

З метою сприяння та максимального залучення інвестицій з різних джерел фінансування у листопаді 2022 р. започатковано реалізацію експериментального проєкту із створення, впровадження та забезпечення функціонування Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управ-

ління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури [3].

На сьогодні в Україні утворено Стратегічну інвестиційну раду як тимчасовий консультативно-дорадчий орган КМУ [4]. Наприкінці лютого 2024 р. Європарламент ухвалив запровадження нового механізму підтримки Ukraine Facility обсягом 50 млрд євро на чотири роки (28 лютого схвалений Радою ЄС).

У пошуку додаткових джерел залучення інвестицій у червні 2024 р. в м. Берлін (Німеччина) заплановано проведення Міжнародної конференції з питань відновлення України (Ukraine Recovery Conference - URC2024). Головною метою заходу окреслено консолідацію міжнародної підтримки для відновлення, відбудови, реформування та модернізації України. Під час URC2024 основну увагу планується приділити створенню сприятливих умов для бізнесу та залучення приватних інвестицій, розвитку проєктів швидкого відновлення, екстреній допомозі у задоволенні невідкладних потреб, залученню громадянського суспільства у процеси відбудови. Пріоритетними окреслено чотири тематичних виміри: бізнес; людський; місцевий та регіональний; ЄС. До міжблокових питань віднесені: макроекономічна стабільність, стійкість та безпека, інфраструктура, житловий сектор, енергетика, захист клімату, зелене відновлення, охорона здоров'я, освіта, довкілля та гендерні питання. Конференція також включатиме Форум відновлення, який надасть інтерактивну платформу для українських, німецьких і міжнародних стейкхолдерів [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Оновлена оцінка потреб України на відновлення та відбудову https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2024/02/15/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released

2. Перспективні галузі економіки, прогнози розвитку після війни. Дослідження YC.Market. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://blog.youcontrol.market/pierspiektivni-ghaluzi-iekonomiki-proghnozi-rozvitku-pislia-viini/

3. Постанова Кабінету міністрів України №1286 від 15.11.2022 р. «Про реалізацію експериментального проєкту із створення, впровадження та забезпечення функціонування Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1286-2022-%D0%BF#Text

4. Уряд створив Стратегічну інвестиційну раду - для нових проєктів та моніторингу. Укрінформ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3863630-urad-stvoriv-strategicnu-investicijnu-radu-dla-novih-proektiv-ta-monitoringu.html

5. Ukraine Recovery Conference (11-12 june 2024 – Berlin, Germany). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ua.urc-international.com/?_gl=1*165vyd5*_ga*MTQxMDMzMTQ1OS4xNzE2MjAzMjAz*_ga_Q937RKWLQ0*MTcxNjIwMzIwMi4xLjAuMTcxNjIwMzIwMi42MC4wLjA.